

ÅUCS T-sjukhuset

Innehåll

ÅUCS T-sjukhuset.....	4
Kliniken för hud- och könssjukdomar.....	8
Polikliniken för lungsjukdomar	10
Allergienheten	11
Kliniken för cancersjukdomar.....	12
Kirurgiska polikliniken	15
Medicinsk service.....	17
Servicetjänster	18
Auditoriet	19
En översikt över T-sjukhusets historia	20
Byggandet	21
Sjukvårdens föränderliga behov – ett nytt slags sjukhus	22
T-sjukhusets strukturer.....	24
Karta och vägledning.....	28
Allmänna uppgifter.....	30

■ Utgivare

Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikt
Kinakvarngatan 4–8
PB 52, 20521 Åbo
Tfn (02) 313 0000
Fax (02) 313 3613
www.vsshp.fi

■ Layout

Mainostoimisto SST Oy

■ Tryck

Painoprisma Oy, 2004

ÅUCS T-sjukhuset

Åbo universitetscentralsjukhus nyaste sjukhusbyggnad, T-sjukhuset, togs i bruk 3.11.2003. Byggnaden erbjuder en modern verksamhetsmiljö för behandling av hud- och könssjukdomar, cancersjukdomar, lungsjukdomar och allergisjukdomar och för de kirurgiska polikliniska tjänsterna.

I verksamheten på T-sjukhuset ligger tyngdpunkten på poliklinikbesök och dagkirurgi. De tre bäddavdelningarna i huset har sammanlagt 72 vårdplatser. På T-sjukhuset behandlas varje dag 400–500 patienter. Antalet poliklinikbesök där är över 70.000 per år och antalet vårdperioder är ungefär 3.500 per år.

På T-sjukhuset arbetar nästan 300 anställda, av dem hör ungefär 250 till vårdpersonalen och knappt 50 är teknisk personal och servicepersonal. T-sjukhuset är en del av ÅUCS:s stamsjukhus. Till ÅUCS hör också Kirurgiska sjukhuset i Tallbacken i Åbo, och dessutom Pemar sjukhus och Reso sjukhus. Allt som allt arbetar drygt 4.000 personer på ÅUCS.

Huset utstrålar nutid

T-sjukhuset skiljer sig iögonfallande från tidigare uppförda sjukhusbyggnader. Husets inre domineras av en luftig fem våningar hög centralhall med glastak, där trapporna och balkongerna med sina krukväxer som i terrasser stiger uppåt ger sjukhusets inre ett trivsamt och elegant intryck.

Nytt är också, att bäddavdelningarna är triangelformade. Kanslierna och skötarnas arbetsställen finns i trianglarnas spetsar, medan

däremot serviceutrymmena är belägna i mitten av trianglarna. Genom den här lösningen försöker man få skötarna närmare patienterna. Tanken är också att spara skötarnas steg och på så sätt lämna mera tid över för det egentliga vårdarbetet.

Patientrummen är ljusa 1–2 personers rum och de är belägna på avdelningarnas yttersidor. De ljusa samlings- och pauserummen, balkongerna och uteterrasserna bidrar för sin del till både patienternas och personalens trivsel.

T-sjukhuset tog som första sjukhus i Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikt i bruk elektroniska datasystem för patientuppgifterna. Alla uppgifter om patienterna registreras alltid direkt i datorn, tack vare detta är uppgiften genast tillgänglig där den behövs. Också patientutbildningarna sker helt digitalt.

En allergienhet med full service

Den nya allergienheten med full service möjliggör en heltäckande undersökning och behandling av patienten som ett samarbete mellan flera specialiteter. Till enheten har sammanförts funktionerna för behandling av allergier, verksamheten har tidigare varit spridd på enheterna för hudsjukdomar, lungsjukdomar, allergologi, arbetsmedicin, öron-, näs- och halssjukdomar samt astmapolikliniken för barn. Tack vare den nya verksamhetsmodellen behöver allergipatienterna inte längre gå från ställe till ställe såsom tidigare.

Strålbehandlingsavdelningen på kliniken för cancersjukdomar har förutom de två äldre strålbehandlingsapparaterna två nya strålbehandlingsapparater och två strålbehandlings-simulatorer. Tack vare dem går de enskilda behandlingarna snabbare än förut, vilket för sin del höjer produktiviteten i behandlingen. Man kan nu behandla cancerpatienterna i en trivsammare vårdmiljö än tidigare, i ljusa och rymliga utrymmen.

Karakteristiskt för T-sjukhuset är också de s.k. tekniktornen. Tornen, som finns i varje flygel, innehåller kärnan av hustekniken för

varje avdelning, bl.a. apparaterna för luftkonditionering, värmeledningarna och rören för bruksvatten, kyl- och sjukhusgas. Lösningen gör det möjligt att stänga vilken avdelning som helst för eventuella reparations- och omändringsarbeten utan att det stör verksamheten på de andra avdelningarna.

Sjukhusområdet expanderade över trafikleden

T-sjukhuset medförde att ÅUCS:s stamsjukhus utvidgades så att det sträcker sig över Helsingforsvägen och järnvägen till ett område som begränsas av Tavastvägen och Keramikfabrikgatan. Den interna trafiken mellan det nya och det gamla sjukhusområdet sker via en gångbro och -tunnel som löper över Helsingforsvägen och järnvägen. För biltrafik finns det ingen genomfart.

T-sjukhusets nyttoyta är 9.950 och våningsytan 21.600 kvadratmeter och volymen 126.000 kubikmeter. Att bygga T-sjukhuset kostade 34,5 miljoner euro (exklusive mervärdesskatt) och anskaffningen av fast apparatur kostade sex miljoner euro. Apparaterna för undersökning och behandling kostade sex miljoner och inventarierna 4,5 miljoner euro.

T-sjukhusets enheter och tjänster:

Kliniken för hud- och könssjukdomar

- Avd. 611, bäddavdelning för hudsjukdomar, A-flygeln, 3 vån.
- Avd. 620, polikliniken för hud- och könssjukdomar, B-flygeln, 2 vån.
- Administration, B-flygeln, 4 vån.

Kliniken för cancersjukdomar

- Avd. 810, bäddavdelning för cancersjukdomar, A-flygeln, 5 vån.
- Avd. 811, bäddavdelning för cancersjukdomar, A-flygeln, 4 vån.
- Avd. 816, bäddavdelning för cancersjukdomar, A-flygeln, 3 vån.
- Avd. 820, polikliniken för cancersjukdomar, B-flygeln, 1 vån.
- Administration, B-flygeln, 4 vån.

Avd. 120, polikliniken för lungsjukdomar, A- och C-flyglarna, 2 vån.

Avd. 221, kirurgiska polikliniken, B- och C-flyglarna, 3 vån.

Avd. 933, laboratoriet, C-flygeln, 1 vån.

Avd. 947, röntgen, C-flygeln, 2 vån.

Allergienheten, A-flygeln, 2 vån.

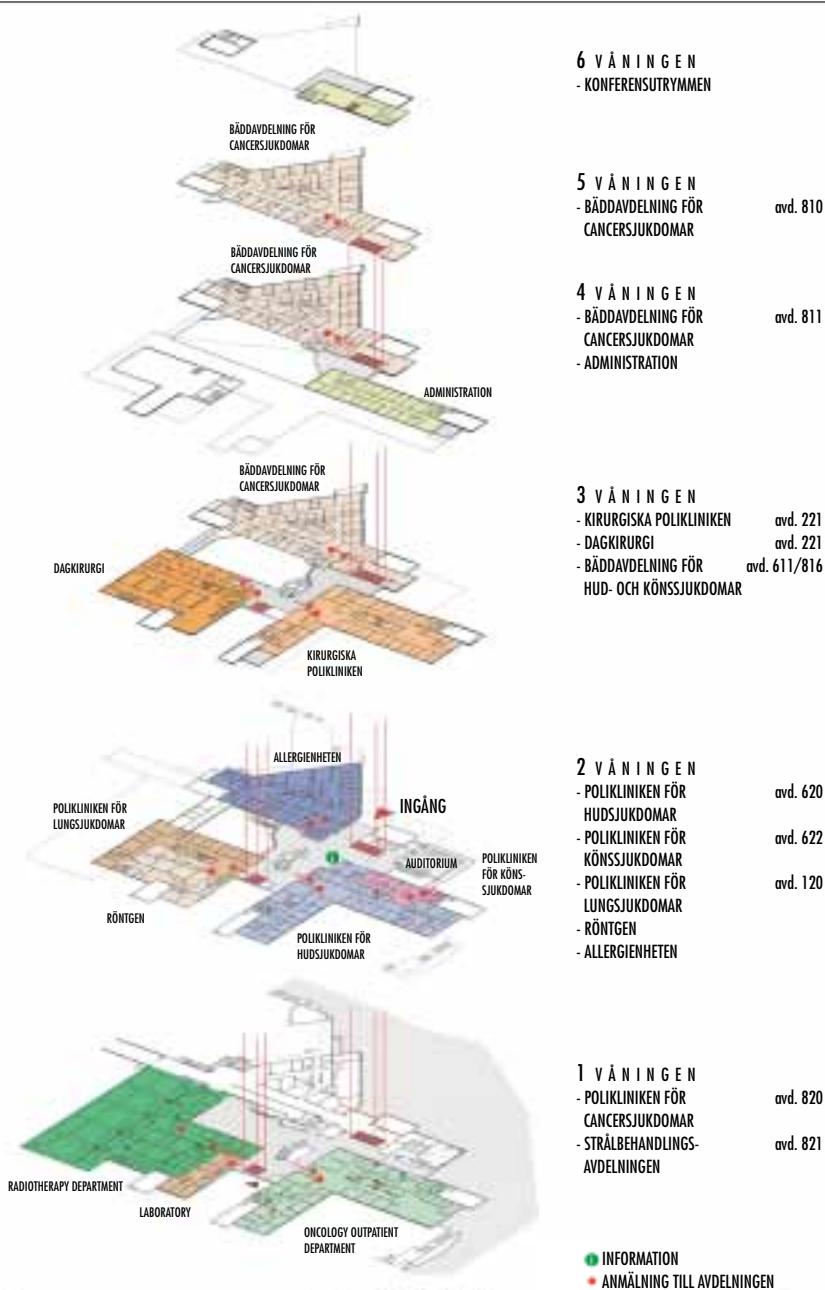
Sjukhusprästen, A-flygeln, 5 vån.

Café-matsservering, 1 vån (centralhallen)

Information och garderob, 2 vån

Auditorium, 2 vån (ingång)

Genomskärning av T-sjukhuset

Kliniken för hud- och könssjukdomar

Den polikliniska behandlingen av hud- och könssjukdomar på T-sjukhuset fördelar sig på mottagningsverksamheten för allmänndermatologiska patienter, allergologiska patienter och könssjukdomspatienter. Polikliniken har också mottagningar för patienter som får vård i serie och för kontrollbesök av patienter som nyligen skrivits ut. Patienterna med hudsjukdomar kommer till mottagningarna med läkarremiss, också som jourfall på vardagar. Könssjukdomspatienterna kan komma för screening utan remiss. För poliklinikens verksamhet ansvarar specialläkare i hud- och könssjukdomar samt i dermatologi och allergologi.

Remisspolikliniken ansvarar för diagnostiken, fastställandet av behandlingarna och eventuell handledning av nya patienter. På mottagningen för mindre kirurgiska ingrepp avlägsnar man hudtumörer av olika grad. Man behandlar också ytliga hudtumörer med fotodynamisk metod. För behandling av hudförändringar använder man dessutom koldioxidlaser och kryobehandling med flytande kväve. Vid diagnostiken av hudcancer använder man digitala epiluminiscensapparater.

På åtgärdsolikliniken ger man lokal- och ljusbehandlingar åt patienter med eksem och psoriasis. Man använder både de beprövade bredspektrumapparaterna (UVA, PUVA och

SUP) och de nyare smalspektrumapparaterna (311 nm, UVA1) för ljusbehandling av hela kroppen. Patienter med utslag på armarna och benen kan få inriktad lokalbehandling med mindre apparat. På enheten för ljusbehandling undersöker man också ljuskänsligheten.

Hos bensårspatienter behandlas svullnad i benen med apparat för kompressionsbehandling. Med iontoforesapparat kan man behandla kraftig svettning i händerna, fötterna och under armarna. Vid kraftig svettning under armarna använder man också botulinbehandling.

Genom undervisning försöker man förbättra egenvården för de patienter som kommer för att få vård i serie. Målet är korta och effektiva vårdperioder.

Vårdperioderna på bäddavdelningen med

10 platser har blivit kortare och man är ofta tvungen att skriva ut patienterna medan behandlingen ännu är på hälft.

Polikliniken för eftergranskningar betjänar de patienter som skrivits ut från bäddavdelningen.

Polikliniken för lungsjukdomar

Polikliniken för lungsjukdomar, avdelning 120, i T-sjukhuset, är en tidsreserverings- och remisspoliklinik, som också i mån av möjlighet tar hand om akuta fall. Polikliniken har i alla fall ingen jour.

På polikliniken undersöker och behandlar man sjukdomar som hör till specialiteten lungsjukdomar, såsom allergi, astma, obstruktiva lungsjukdomar och tuberkulos. Åt en del av tuberkulospatienterna ges läkemedelsbehandling under övervakning så, att de tar sin medicin i sjukskötarens närvaro, antingen på polikliniken eller hemma hos patienten. Dessutom gör man konsultationsbesök på bäddavdelningarna på ÅUCS:s övriga kliniker. Den lungmedicinska poliklinikens specialläkare håller en gång i veckan poliklinikmottagning

på Loimaa och Salo kretsjukhus och på Vakka-Suomi sjukhus. På polikliniken arrangeras också kurser i tobaksavvänjning.

Polikliniken hör till lungmedicinska kliniken, som sörjer för undersökningen, behandlingen och uppföljningen av sjukdomar i andningsorganen hos hela den vuxna befolkningen i Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikt. De viktigaste sjukdomarna som behandlas är överkänslighetssjukdomar, astma, kronisk luftvägssjukdom, lungemfysem, lungcancer, lunginflammation och yrkesbetingade lungsjukdomar. Kliniken ansvarar också för behandling av tuberkulos hos befolkningen i distriktet och för övervakningen av tuberkulossituationen i distriktet samt undersöker och behandlar andningsstörningar som ansluter sig till sömn.

Allergienheten

På T-sjukhuset inrättades en ny allergienhet, dit man koncentrerade de allergologiska vårdenheter som tidigare verkat på skilda ställen. De specialiteter som verkar på enheten är hudsjukdomar, lungsjukdomar, öron-, näs- och halssjukdomar, barnsjukdomar, arbetsmedicin och klinisk fysiologi. Genom ett samarbete mellan de experter inom olika områden, som centraliserat verkar i samma utrymmen, kan man effektivisera undersökningen och behandlingen av patienter med flera problem och göra den lättare. Målet är också att förbättra de övriga specialiteternas möjligheter till konsultation och den helhetsplanering av vården. Man samarbetar t.ex. inom diagnostiken och undersökningen av patienter som lider av yrkessjukdom.

Till allergienheten har man koncentrerat hudallergitesterna samt exponeringsundersökningarna. I bruk är hudtestmetoder, som undersöker direkt och fördröjd allergi (prick-

d.v.s. stick i huden, och epikutantest, d.v.s. ”lapptest”) inklusive tillämpningar. På enheten undersöker man också lung- och näsfunktionerna och ger toleransbehandlingar.

Allergiskötaren ger patienten instruktioner om hur man skall skydda huden och undvika allergener. På enheten arbetar också en socialarbetare, en rehabiliteringsinstruktör, en näringsterapeut och en skötare för tobaksavvänjning.

På allergienheten verkar en multiprofessionell rehabiliteringsgrupp, där den läkare som sköter patienten, specialläkare, socialarbetaren och allergiskötaren tillsammans med patienten utreder patientens möjligheter att klara sig i arbetet och möjlighet till rehabilitering. Rehabiliteringsgruppen gör också besök på arbetsplatsen.

Allergienheten arrangerar utbildning för personal och studerande inom hälsovården samt för patienterna undervisning individuellt och i grupp.

Kliniken för cancersjukdomar

Kliniken för cancersjukdomar ansvarar för den icke-kirurgiska behandlingen av cancersjukdomar i hela Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikt. De behandlingar som ges följer internationellt etablerad vårdpraxis. Man tar hela tiden i kliniskt bruk nya behandlingsmodeller och behandlingsrutiner.

Förutom från vårt eget sjukvårdsdistrikt kommer patienter också från Åland, Satakunta sjukvårdsdistrikt och Centrala Tavastlands sjukvårdsdistrikt för behandling. Från hela Finland kommer det patienter som kräver specialteknik vid strålbehandlingen.

Patienterna dirigeras till kliniken på basen av läkaremiss.

Strålbehandling

Strålbehandlingsavdelning 821 på kliniken för cancersjukdomar finns på första våningen i T-sjukhuset. Varje dag får 120–150 patienter strålbehandling.

I strålbehandlingen används ioniserande strålning, som speciellt påverkar de celler som är i delningskedet och på det sättet förintar strålbehandlingen bra cancercellerna. Bäst påverkar strålbehandlingen cancercellerna, om den eftersträlvade totaldosen fördelas på flera mindre doser per gång. På det sättet kan man också bättre skydda de normala cellerna, som vanligen snabbt återhämtar sig efter de förändringar som strålbehandlingen medfört. Strålbehandlingen används som en kurativ behandling antingen som sådan eller i kombination med andra behandlingar. Med strålbe-

handling kan man också lindra de symtom som cancer medför, ifall sjukdomen spritt sig så mycket, att man inte helt kan bota den.

Patienterna kommer huvudsakligen med remiss via polikliniken för cancersjukdomar, där man bedömer hur brådskande behandlingen är. Om patienten så önskar, kan de anhöriga vara med vid olika skeden av strålbehandlingen.

Strålbehandlingen planeras individuellt för varje patient. I planeringsskedet tar röntgenskötaren med datortomograf eller med simulator bilder av det område som skall behandlas. För behandlingen tillverkar man vid behov också hjälpmedel, såsom stöd och skydd för huvudet och bålen. I planeringsskedet ingår normalt 1–3 besök.

För behandlingen är 4 strålbehandlingsapparater i bruk. Ett besök för behandling tar

10–15 minuter. Strålbehandlingen ges under vårdperioden som flera små dagliga doser några minuter per gång. Patienten känner inte alls av bestrålningen. När behandlingen är slut sker en läkargranskning, där man med patienten diskuterar behandlingens förlopp och ger en tid för kontroll.

Polikliniken

Polikliniken för cancersjukdomar fungerar som en remiss- och tidsreserveringspoliklinik för cancerpatienter. På basen av remissen ordnas för nykomna patienter utbildnings- och laboratorieundersökningar för att utreda sjukdomsläget. När sjukdomsläget är klarlagt, diskuterar man vårdmöjligheterna och kommer överens om de behandlingar som skall förverkligas.

Vid medicinsk behandling av cancer använder man förutom behandling med cytostatika (cellhämmare) också hormonbehandlingar, biologiska immunsvar och s.k. selektiva behandlingar. Behandlingsmetoderna har hela tiden utvecklats och vårdresultaten förbättrats. Kliniken för cancersjukdomar tar aktivt del i undersökning och utveckling av nya behandlingar.

Också efter behandlingarna besöker patienterna polikliniken för efterkontroller, kontrollernas antal och intervallerna mellan dem är individuella och beror på sjukdomen. Vid kontrollen satsar man på att hjälpa patienten att klara av sjukdomen och behandlingen och undersöker eventuella recidiv av sjukdomen.

Mottagningsrummen på polikliniken för cancersjukdomar, som finns på första våningen i T-sjukhuset, är ljusa, rymliga och fungerande. Ett av rummen har planerats så att det fyller den multiprofessionella gemensamma mottagningens behov. Dessutom finns det mindre utrymmen, som ger patienterna lugn och privatliv.

Bäddavdelningarna

Kliniken för cancersjukdomar har tre bäddavdelningar i T-sjukhuset, avdelningarna 810, 811 och 816, av vilka den sistnämnda fungerar som gemensam veckoavdelning tillsammans med kliniken för hudsjukdomar. Alla bäddavdelningar har 24 patientplatser.

På bäddavdelningarna vårdar man cancerpatienter, som får behandling med cytostatika, strålbehandling, smärtlindring, behandling med antibiotika eller terminalvård.

Kirurgiska polikliniken

Kirurgiska polikliniken, som hör till ÅUCS:s kirurgiska klinik, ansvarar för sjukvårdsdistriktets polikliniska patientvård på universitetssjukhusnivå. I verksamheten ingår poliklinisk mottagningsverksamhet, operationsverksamhet och urologisk endoskopisk verksamhet. Forskningsarbetet, undervisningen och utvecklandet av vårdarbetet utgör en kontinuerlig del av verksamheten.

Poliklinikens specialiteter

- Endokrinologisk kirurgi
- Gastroenterologisk kirurgi
- Handkirurgi
- Neurokirurgi
- Undervisningspolikliniken (kandidatundervisning)
- Ortopedi
- Plastikkirurgi
- Thoraxkirurgi
- Traumatologi
- Urologi
- Blodkärlskirurgi

På kirurgiska polikliniken finns också uroterapeutens, stomiskötarens, forskningsskötarens, fysioterapeutens och ergoterapeutens mottagningar. Dessutom besöker patienter från hela sjukvårdsdistriktet polikliniken för anläggande av specialgips och stöd.

Den behandling som ges på kirurgiska polikliniken sker i form av ett multiprofessionellt samarbete speciellt tillsammans med utbildningsenheten, laboratoriet och med de kirurgiska och fysiatriska avdelningarna.

Dagkirurgi

Till den dagkirurgiska enheten hör fyra operationssalar och utrymmen för övervakning av patienterna efter åtgärden. Patienten kommer hemifrån för åtgärden och får efter övervakning i uppvakningsrummet fara hem redan samma dag.

På enheten görs

- Handkirurgiska åtgärder
- Ortopediska åtgärder
- Plastikkirurgiska åtgärder
- Urologiska åtgärder (inklusive extern krossning av njursten = ESWL)
- Som serviceverksamhet åtgärder på patienter från andra kliniker
- Installationer av smärtstimulatorer

Före åtgärden besöker patienten skötarens mottagning. Avsikten med informationen till patienten är att säkerställa att åtgärden lyckas och att hjälpa patienten att klara sig själv före och efter operationen.

Medicinsk service

Laboratoriet

T-sjukhusets laboratorium, avdelning 933, finns på första våningen i C-flygeln. Avdelningen fungerar som T-sjukhusets polikliniska provtagningsställe, varifrån man också besöker bäddavdelningarna för ambulerande provtagning. Proven undersöks på laboratorieenheter som finns på andra håll på ÅUCS, dit proven skickas med rörpost. Avdelningen gör också alla EKG-undersökningar på T-sjukhuset.

På laboratorieavdelningen finns också ett åtgärdsrum, där man kan ta benmärgsprov och andra prov från de patienter som vistas på T-sjukhusets avdelningar.

Avbildning

Den röntgenenhet, avdelning 947, som verkar på T-sjukhuset, utför årligen nästan 20.000 avbildningsundersökningar av patienter på kliniken för cancersjukdomar, kirurgiska polikliniken och lungpolikliniken. Av de här undersökningarna är största delen avbildningar av lungorna och skelettet, men det förekommer också rikligt med datortomografiundersökningar, magnetavbildningar och isotopundersökningar. Röntgenavdelningen har två rum inklusive utrustning för röntgenavbildning, en apparat för ultraljudsundersökningar och en datortomografiapparat med styrutrymmen.

Den moderna digitala avbildningen och den elektroniska bildöverföringen effektiviserar för sin del verksamheten.

Läkemedelsförsörjningen

Laboratoriet för läkemedelsberedning verkar i anslutning till polikliniken för cancersjukdomar, på första våningen i T-sjukhusets B-flygel. Laboratoriet sorterar under ÅUCS:s läkemedelsförsörjning. Dess uppgift är att göra de patientdoser som behövs vid behandling med cytostatika redo för användning.

Största delen av cytostatikadoserna levereras till enheterna för cancervård och cytostatikabehandlingarna sker i allt högre grad som poliklinisk behandling. Med hänsyn till den praktiska verksamheten och transporterna är det ändamålsenligt, att beredningen av cytostatikadoserna sker nära de enheter, som använder största delen av doserna.

Servicetjänster

ÅUCS:s kosthåll levererar den färdiga maten både till T-sjukhusets avdelningar och till caféet-matsalen som interna transporter från U-sjukhuset tre gånger per dag. Kosthålllet står till tjänst med matservice både till personalen och till kunderna i den rymliga caféet-matsalen på första våningen.

Transportbyrån sköter om erforderliga transporter av patienter, apoteksvaror, varor från centrallagret, apparatur, mat, tvätt och avfall mellan T-sjukhuset och de andra delarna av samsjukhuset. Brådskande läkemedelsförsändelser expedieras också via rörpost.

Vaktmästarna sköter informations- och vaktmästartjänsterna på T-sjukhuset. Byggnaden är utrustad med system för passagekontroll och kameraövervakning.

Lokalvården har hand om de stödtjänster för patientvården som enheterna behöver; renhållning, hjälp vid kosthålllet, servicetjänster för samarbetet samt kund- och andra serviceuppgifter.

ÅUCS:s enhet för teknisk service ansvarar för underhållet av den medicinska utrustningen och av fastigheten.

Auditoriet

I T-sjukhuset finns ett cirka 160 kvadratmeter stort auditorium med plats för 120 personer. Huvudingången är från T-sjukhusets framsida, andra våningen.

Till den audiovisuella utrustningen i auditoriet hör, förutom mikrodatorer, också videoutrustning, dia-projektorer och en med kamera försedd overheadprojektor. I utrustningen för ljudåtergivning ingår också en induktions slinga. Auditoriet används i huvudsak för sjukvårdsdistriktets möten och för utbildning, men det kan också hyras ut till utomstående, tfn (02) 3133 119.

En översikt över T-sjukhusets historia

Redan på 1970-talet förberedde man sig på att Åbo universitetscentralsjukhus skulle expandera till Kupittaaan Savis gamla område. Staten tvångsinlöste då området av Kupittaaan Savi Oy:s konkursbo. Efter att U-sjukhusbyggnaden år 1968 färdigställdes har ÅUCS inte fått några nya utrymmen till sitt förfogande, med undantag av den utvidgning av A-sjukhuset, som blev klar år 1975, och det riksomfattande PET-centret, som stod klart år 1999.

Planeringen av nybyggnaden på Kupittaaan Savis område inleddes i slutet av 1980-talet. Planerna gjordes upp ända till skisskedet, men i början på 1990-talet avbröts planeringen på grund av den depression som då drabbade Finland. Kort därefter gjorde man upp ett

program för en helhetsutveckling av sjukhusets utrymmen. Där kom man fram till, att sjukhusets funktion inom kort inte skulle vara möjlig utan ett nybygge för att ersätta de gamla utrymmena.

Innehållet i T-sjukhuset tog slutgiltigt form, när planeringen av projektet enligt fullmäktiges beslut inleddes i november 1999. Ungefär ett år efter detta började man rengöringsarbetena av jordmånen i området, som tegel- och keramikindustrin förenat. Grundläggningsentreprenaden inleddes i april 2001 och de egentliga byggnadsarbetena i september samma år. Byggnadsarbetena tog två år, efter detta tog det två månader att installera den utrustning som behövdes i utrymmena. De nya utrymmena togs i bruk i november 2003.

Byggandet

För uppförandet av T-sjukhuset utsåg ledningen för sjukvårdsdistriktet en projektgrupp, på vars lott föll de praktiska byggnadsuppgifterna. Den beslutanderätt som hör till projektet har utnyttjats av styrelsen för samkommunen och av den byggnadssektion denna tillsatt.

Byggnadsprojektet förverkligades som en delad entreprenad så, att byggnadsentreprenören samtidigt fungerade som huvudentreprenör. Under huvudentreprenören underställdes förutom el, VVS och automation också alla de viktigaste leveranserna av system och anläggningar som byggherren direkt anskaffat samt leverans av fast sjukhusapparat. Underleverantörerna uppgick till ungefär 40.

Sjukvårdens föränderliga behov – ett nytt slags sjukhus

Finlands centralsjukhusnät byggdes huvudsakligen ut på 1950–1960-talen för att motsvara sin tids uppfattningar och utrymmesbehov. Under de 40–50 år som gått har den medicinska tekniken och med den undersöknings-, åtgärds- och vårdprocesserna på sjukhusen i hög grad ändrat.

Vid planeringen av T-sjukhuset har utgångspunkten varit de också internationellt aktuella frågorna om en patientcentrerad vårdmiljö, personalens trivsel och arbetsergonomi, möjligheter att bygga om sjukhusbyggnaden samt att utveckla sjukhusverksamhetens logistik.

Tre byggnader – ett hus

I nybyggnaden finns förutom kirurgiska polikliniken och dagkirurgiska enheten också moderna utrymmen för lung-, hud- och allergisjukdomar samt för undersökning och vård av cancersjukdomar. Helheten består av tre separata byggnadsdelar – bäddavdelningsbyggnaden, poliklinikbyggnaden samt undersöknings- och åtgärdsbyggnaden – som binds samman av en hög centralhall med glastak, sjukhusets vardagsrum. Till det här förenande utrymmet ansluter sig dessutom café-matsal för patienter och personal, hall och väntrum på olika nivåer samt undervisningssjukhusets auditoriumdel.

En bra miljö sparar också kostnader

Man har försökt inverka på kvaliteten i patienternas miljö och på personalens trivsel genom att få in rikligt med dagsljus i utrymmena och genom val av färger och material. I sjukhuset

finns också rikligt med gröna växter. Till kundernas förfogande står ett serviceställe, -”Infokällan” - som är utrustad med datorer och internetförbindelser, där man med stöd av sjukskötaren kan söka aktuella och av sakkunniga kontrollerade uppgifter om olika sjukdomar, behandlingsformerna för dem samt eventuella intressentgrupper.

Målet har varit att i den nya byggnaden skapa en från funktionell synpunkt och beträffande driftskostnaderna möjligast effektiva enheter. På så sätt har man bland annat kommit fram till en uppdelning av våningarna per specialitet och till triangelformade bäddavdelningar, som var och en består av tre självständiga celler för patientvård. Dessutom har man fäst speciell vikt vid personalens arbetsergonomi.

Beredskap för framtiden

Erfarenheten har utvisat, att en medelstor sjukhusbyggnad till vissa delar saneras eller utvidgas med minst 5–10 års intervaller. Det är ofta svårt att utvidga gamla sjukhus på ett sätt som skulle vara funktionellt ändamålsenligt. På grund av de låga våningshöjderna och den knappa dimensioneringen är det också besvärligt och kostsamt att sanera sjukhusen.

För att det skall vara lätt och förmånligt att omändra T-sjukhuset så att det skall fylla kraven i den framtida medicinska utvecklingen, kan varje byggnadsdel separat byggas ut och förhöjas. Tekniktornen och våningshöjden, som är större än i gamla sjukhus, gör det möjligt att utföra omändringsarbeten utan att det stör sjukhusets övriga verksamhet.

Det är svårt att på förhand specificera de

krav som framtiden kommer att ställa på sjukhusbyggnaderna - till en del är de ännu okända. Genom att göra T-sjukhuset flexibelt och lätt att bygga om har man garanterat så goda förutsättningar som möjligt då det gäller att fylla kraven i framtiden.

T-sjukhusets strukturer

Vid valet av stomme för byggnaden var målet att det skulle vara så lätt som möjligt att ändra på utrymmena och installationerna. Som bärande vågräta plan har man använt spännarmerade hålbjälklagselement. Lösningen möjliggjorde stor spännvidd och sålunda ett mindre antal pelare. Ju färre pelare det finns, desto lättare är det att flytta mellanväggar och ändra rummen på nytt när verksamheten förändras.

Hålbjälklagen har placerats vilande på hattbalken mellan ändorna på bjälklagen. Trots den stora belastning som den stora spännvidden medför sträcker sig bara "käftarna" av stålplåt nedanom hålbjälklaget, de fungerar som stödskott för bjälklaget. Detta gör det i sin tur möjligt, att man inte behöver börja arbeta sig igenom balkar eller gå under höga balkar om man senare drar om rör och kanaler.

Hålbjälklagens stålning har dimensionerats så, att det är möjligt att senare göra relativt stora hål i bjälklagen för nya lodräta installationer, som går från den ena våningen till den andra.

Vid belastningen och detaljplaneringen av byggnaden har man också berett sig på utvidgningar uppåt och åt sidorna.

I byggnaden finns 5 stycken strålbearbetningsutrymmen, som har förlagts till skyddsrum av klass S3. Strålskyddskraven på bearbetningsutrymmena har lett till tjocka förstärkningar av väggarna. Väggarna är 1000–2000 mm tjocka och takplattan är 1000 mm.

De tjocka konstruktionerna fyller som sådana också kraven på strålskydd för skyddsrum.

Fasaderna är gjorda av sandwichelement och delvis som en på stället murad rappad struktur. I elementen på fasaderna har man försäkrat sig om en lång hållbarhet genom att använda en hård och tät betong och rostfri armering. Genom att välja rätt material har man också försäkrat sig om att den murade och rappade fasaden skall hålla länge.

Planeringen av el, VVS och automation

Den bärande tanken vid planeringen av el, VVS och automation var från början att det skulle finnas möjlighet att ändra och att utvidga, de skulle vara energiekonomiska, hygieniska och lätta att använda och underhålla, utan att man för den skull måste pruta på den höga kvaliteten på förhållandena för inomhusklimatet.

En betydande faktor för att alla ovannämnda krav skulle uppfyllas var idén att förkasta de traditionella stora maskinrummen på taket. I stället för dem beslöt man sig för tekniktorn. Det torn som finns i varje flygel innehåller kärnan i hustekniken för varje separat avdelning, det vill säga maskinerna för luftkonditionering, värmeledningarna samt rören för bruksvatten, kylning och sjukhusgas.

Lösningen gör det möjligt att varje avdelning skilt för sig kan stängas för den tid underhålls- och reparationsarbeten pågår, utan att det på något sätt stör verksamheten på de övriga avdelningarna.

Ventilationsapparaterna för varje avdelning använder sig av s.k. lågenergiteknik och är hygienmaskiner som kan tvättas.

Hela fastigheten är luftkonditionerad. För luftkonditioneringen används fjärrkyla. För goda underhållsförbindelser är centralerna för både fjärrvärme och –kyla centralt förlagda till källarutrymmena.

I de tekniska lösningarna för el, VVS och automation har man dessutom som mål haft driftsäkerhet och klarhet. Ett exempel på detta är den separata ventilationen för varje avdelning, som höjer driftsäkerheten. Genom att maskinerna sinsemellan är enhetliga tryggar man åter den för underhållet viktiga tekniska klarheten.

Användningsklarheten och hygienen förbättras också av den beröringsfria vattenarmaturen som genomgående installerats i byggnaden.

Genom sin brandsäkerhet och ljudlöshet bidrar också avloppssystemet av gjutjärn till tryggheten och trivsamteten.

Elektrotekniken

Vid den elektrotekniska planeringen av T-sjukhuset har man fäst speciell vikt vid säkerhet och flexibilitet.

Eldistributionssystemen normalnätet (transformatoreffekt 2500 kVA) och säkerhetsnätet (reservkrafteffekt över 700 kVA) har byggts att fungera separat. Vid dimensioneringen av utrymmena för elektricitet och telefunktioner har man berett sig på förändringar

i användningsbehovet.

Hela fastigheten är försedd med ett omfattande generell kabelnät, som möjliggör olika användningar och adaptationer.

För vårdpersonalens trygghet finns i byggnaden förutom kamera- och passagekontroll bl.a. ett trådlöst personaltrygghetssystem.

Vid valet av apparatur och system har man beaktat livscykeln och dessutom har fastigheternas system indelats i fack per byggnad, varvid eventuella störningar inverkar bara på en del av sjukhuset.

Belysningen har utformats tillsammans med arkitekten, målet är att få utrymmena ”levande” så att man beaktar växlingarna mellan ljus och skugga och genom att man använder olika men långlivade ljuskällor.

TYKS

TURUN YLIOPISTOLLINEN
KESKUSSAIRAALA
ÅUCS/ÅBO UNIVERSITETS-
CENTRALSJUKHUS

ÅUCS STAMSJUKHUSET

2. Ekonomibyggнад
3. U-sjukhuset
4. A-sjukhuset, förstahjälp-polikliniken
5. B-flygeln
6. C-flygeln
8. Neurologiska kliniken
10. Barnpsykiatriska enheten
11. Psykiatriska polikliniken, administrativa centralen
12. Skelningspolikliniken
13. Museibyggнад
14. PET-centrumet
16. P-hus besökare
17. P-hus personalen
18. T-sjukhuset
23. Polikliniken för rehabiliteringsundersökningar, Lemminkäinengatan 17
24. Kliniken för munsjukdomar
26. Kapell

ÅUCS: S ÖVRIGA SJUKHUS

- ÅUCS Pemar sjukhus
Alvar Aallontie 275, Pemar
- ÅUCS Reso sjukhus
Sairaalakatu 1, Reso
- Tallbackens sjukhusområde, Åbo
- ÅUCS Kirurgiska sjukhuset
Luolavuorivägen 2
 - Ungdomspsykiatriska enheten,
Kommunalsjukhusvägen 20
 - Radiumhemmet,
Lillheikkilävägen 11

→ Ingång

P Parkeringsområde

 Bushällplats

 Förstahjälpkliniken

Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikt

Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikt är en samkommun, till vilken hör 58 kommuner och städer. I distriktet verkar 26 hälsocentraler och där bor omkring 453.000 invånare.

Sjukvårdsdistriktet erbjuder specialsjukvårdstjänster på universitetscentralsjukhuset och på fyra kretssjukhus, sammanlagt har dessa 1.620 vårdplatser.

På distriktets sjukhus sker årligen omkring 560.000 öppenvårdsbesök och vårddagarna uppgår till 440.000 stycken. Sjukvårdsdistriktets årliga driftskostnader är cirka 344 miljoner euro (budgeten för år 2004).

Sjukvårdsdistriktet har fem sjukhus (resultatområden): Åbo universitetscentralsjukhus (ÅUCS), Loimaa kretssjukhus, Salo-regionens sjukhus (till vilket hör Salo kretssjukhus och Halikko sjukhus), Vakka-Suomi sjukhus och Åbolands sjukhus (till vilket också hör Åbolands mentalvårdscentral i Pargas).

År 2003 hade sjukvårdsdistriktet nästan 5.400 ordinarie anställda i sin tjänst. Av dem hör omkring 3.300 till vårdpersonalen, 670 till läkarkåren, 150 till akademisk forsknings- och vårdpersonal samt 1.280 till personal inom administration, ekonomi och underhåll.

www.vsshp.fi

ÅUCS

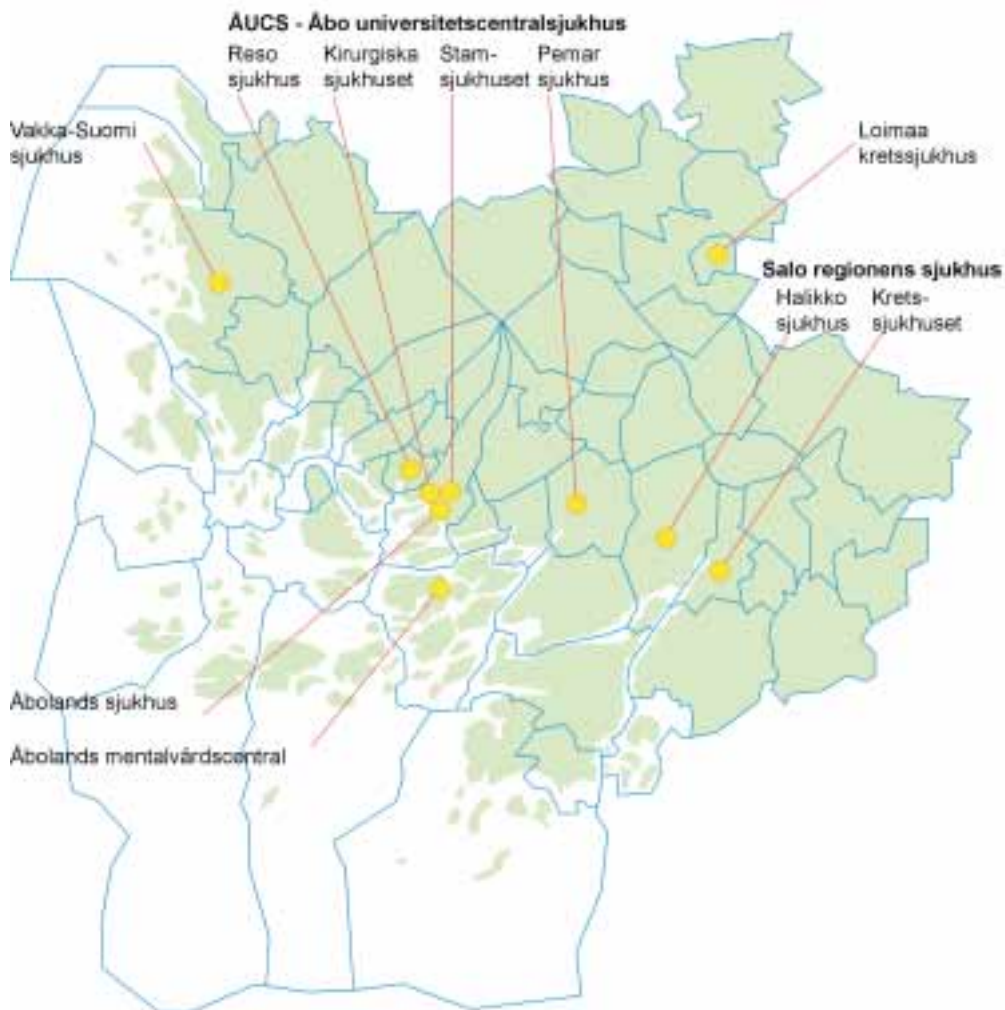
Åbo universitetscentralsjukhus är ett av de fem universitetssjukhusen i vårt land. ÅUCS är vårt lands äldsta sjukhus, det grundades år 1756 av Sverige-Finlands kung Adolf Fredrik och fick då namnet Åbo lasarett. Sjukhusets historia presenteras i Lasarettsmuseet, som finns på stamsjukhusets område.

- Universitetssjukhusverksamheten inleddes år 1958.
- På ÅUCS avdelningar finns sammanlagt omkring 970 vårdplatser.
- Till personalen hörde år 2003 cirka 3.870 anställda: 540 läkare, 100 utgjordes av akademisk forsknings- och vårdpersonal, till vårdpersonalen hörde 2.370 personer och 860 var anställda inom administration, ekonomi och underhåll.
- ÅUCS:s driftsutgifter är cirka 270 miljoner euro per år (budgeten för år 2004)
- År 2003 antecknades för ÅUCS ca 370.000 öppenvårdsbesök, 250.000 vård dagar och 55.000 vårdperioder. Den genomsnittliga vårdtiden var 4,6 dygn.
- ÅUCS fungerar i huvudsak på följande ställen
 - Stamsjukhuset
 - Kirurgiska sjukhuset (fr.o.m. 1.1.2004)
 - Pemar sjukhus
 - Reso sjukhus

T-sjukhuset är en del av ÅUCS:s stamsjukhus

www.tyks.fi

Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikts sjukhus

TYKS

TURUN
YLIOPISTOLLINEN
KESKUSSAIRAALA

ÅUCS/ÅBO
UNIVERSITETS-
CENTRALSJUKHUS

Åbo universitetscentralsjukhus

Tfn (02) 313 0000

Postadress: PB 52, 20521 Åbo

Besöksadress: Kinakvarngatan 4–8, Åbo

Besöksdress för ÅUCS:s T-sjukhus: Keramikfabriksgatan 1, Åbo

www.tyks.fi